

IRENA ROMIH **MIMIKRIJE** Galerija Velenje 24. april – 24. maj 2014

IRENA ROMIH

Rojena leta 1965 v Celju. 1990 je diplomirala na ALU v Ljubljani pri prof. Emeriku Bernardu. Med leti 1990 in 1994 je bila zaposlena kot oblikovalka v tovarni stekla Rogaška. Za oblikovanje embalaže je prejela nekaj nagrad. 1994 je vpisala podiplomski študij pod mentorstvom prof. Metke Krašovec. Kot slikarka in ilustratorka dela in živi v Ljubljani.

www2.arnes.si/~iromih/ | irena.romih@guest.arnes.si

Iz filma 24. 9. 07 – 24. 9. 08, 2014

SAMOSTOJNE RAZSTAVE

- 2013 Likovni kritiki izbirajo – Cankarjev dom, Ljubljana (Izbor Milena Koren Božiček)
- 2010 Ne tipaj!!!! – Galerija Kulturnega doma Bistrica ob Sotli
- 2007 Ne tipaj!!! – Galerija Equrna, Ljubljana
Napeto v kabinetu – Kabinet Društva za domače raziskave, Ljubljana
- 2003 Ne tipaj!! – Galerija Ivana Groharja, Škofja Loka
- 2002 Okus po sliki – Mestna galerija Piran / grad Podsreda
- 2001 Okus po sliki – Kunst und Gewerbeverein, Regensburg / Kundenhalle der Sparkasse, Landshut (z Majdo Skrinar, Žigo Okornom in Andražem Šalamunom)
Ne tipaj! – grad Podsreda / Galerija Miklova hiša, Ribnica
- 1996 Hiša galerija, Maribor
- 1995 Galerija ŠKUC, Ljubljana
- 1994 Galerija Ivana Groharja, Škofja Loka
- 1990 Prevoj prostora – grad Podsreda

SKUPINSKE RAZSTAVE

- 2010 3. hrvatski bienale ilustracije – Galerija Klovičevi dvori, Zagreb
25 let in naprej! – razstava ob obletnici izhajanja revije Likovne besede – galerija ZDSLU, Ljubljana
- 2009 Zlatno pero Beograda – 10. mednarodni bienale ilustracije – Umjetnički paviljon Cvijeta Zuzorić, Beograd
- 2007 Vsak človek je svoj kustos – Moderna galerija, Ljubljana
- 2005 Prva linija, spremljevalna razstava 26. grafičnega bienala Ljubljana – MGLC
20. bienale ilustracije Bratislava – Dom kulture, Bratislava
- 2003 5. slovenski bienale ilustracije – Galerija Cankarjev dom
- 2002 EYE-TRY-2 – Kibela, Maribor
Moška in ženska ročna dela – Mestna galerija Nova Gorica
- 2002-2013 Razstava udeležencev slikarske kolonije Iveta Šubica – Škofja Loka
- 2001 Od rojstva do rojstva, podobe družine v XX. stoletju na Slovenskem – Umetnostna galerija Maribor
- 2000-2001 Ljubezen je v zraku – SEM, Ljubljana / Jyvaskyla, Finska / Etnografski muzej Budimpešta, Madžarska
- 1997/2001 Razstava novih pridobitev Faktor banke – Galerija Equrna, Ljubljana / Moderna galerija, Ljubljana
- 1996 S.L.I.K.A.R.S.T.V.O. – Galerija Equrna, Ljubljana
- 1995 6. slikarska kolonija diplomantov in specialke ALU – Napotnikova galerija, Velenje
Biennale mladih 1995 – Moderna galerija Rijeka
- 1991 16. biennale mladih – Moderna galerija Rijeka

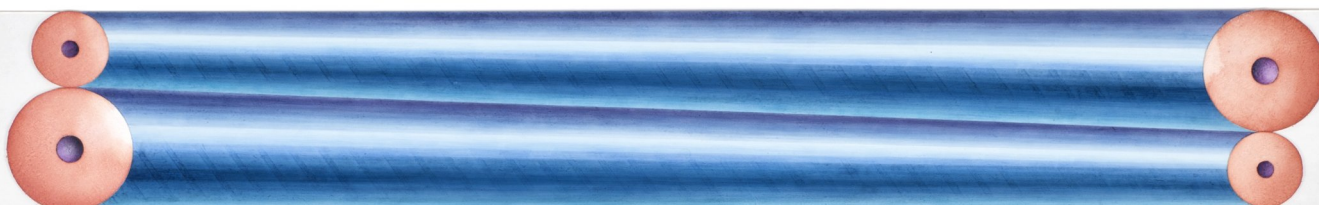
MIMIKRIJE

Mimikrije so preplavile družbo s statusnimi simboli dominacije. Odražajo se v predmetu obravnave, v različnih oblikah in vsebinah ali v manj izrazitih usodnih ali banalnih ter družbeno pomembnih ali nepomembnih pretvarjanjih na različnih področjih. Izraz se je razvil v naravoslovju in se iluzivno spojil z vizualnimi predstavnostmi. Vizualna ustvarjalnost se odziva na sodobno družbo s pozitivistično socializacijo. Izkušnje, ki jih predstavljajo televizijske informacije, časopisi, knjige in še posebej bivanjski vsakdanjik so širokospektralni vir vizualizacije navideznosti in resničnosti, navideznih in realnih razlogov nastanka in razvoja, navideznih in dejanskih motivov, navideznih in dejanskih ciljev, navideznih in dejanskih vsebin ter kvalitet dogodkov in pojavov. Natančnost in želeni cilj opazovanja nas nagradita s spoznanjem ozadja. Nenatančnost in nekritičnost pa nas omejeta na lastno pretvarjanje. V zavesti in spoznavnih učinkih umetniškega izražanja so rezultati večkrat v preseku med samo pojavnostjo in bistvom. Ta presek umetniškega izražanja minuciozno predstavlja Irena Romih.

»Slika mora biti past za oči,« pravi Irena Romih. »Rada bi naredila nekaj motečega, kar ujame pogled in ga zmede. Slika naj deluje plakatno le toliko, da pritegne pogled. Seveda ne sme ostati le na tem nivoju. Znotraj se mora sprožiti dogajanje, ki te drži.« (Likovne besede, 35, 36, 37, maj 1996, str. 128–131, Andrej Brumen Čop - Irena Romih, intervju)

Slikarka največkrat uporablja izrazito podolgovate formate, ki se ji zdijo najbolj sugestivni. Postavljajo ji zahteve do dela, ki se jim ne more izogniti in omogočajo potovanje pogleda vzdolž površine. Izziv ji predstavlja priložnost, da idejo prilagaja formatu in ne nasprotno. Deluje tako, da si sama postavlja stroge in toge meje zaradi izziva, da lahko dokaže, kaj vse lahko iztisne iz tega formata. Format slike je vezan še na njeno izhodišče, da slika, čeprav majhna, lahko učinkuje monumentalno in tudi izzivalno. Pomemben element njenega raziskovanja sta tudi struktura in napetost. Zanimivo je, da si pravzaprav najprej postavi okvire, ki jih potem uresničuje s slikanjem. Po konstrukcijski plati tudi umetnika Sol LeWitt in Frank Stella sledita sorodnim formatom, napetosti, robovom in razmerjem v izhodiščih slike kot Irena Romih. Napetostni akcent v urejanju prostora v prostoru sicer še bolj kot slednja dva izpostavlja Anish Kapoor. Irena Romih pa se intenzivneje ukvarja z enigmo slike v sliki in z učinki materialnosti.

Poglej levo, poglej desno 2, 2014, akril, pleksi steklo, frotir, 18,5 x 148 cm

Mimikrija 1, 2010, akril, pleksi steklo, frotir, 140 x 145 cm

Rada uporablja zelo vsakdanje motive, ki jih ob njenem umetniškem poustvarjanju povsem na novo doživimo. Najbolj jo vznemirjajo lebdenje, padanje in bočenje z izpostavljanjem optičnih učinkov. Že od nekdaj so na videz nepomembne in zavržene stvari Ireni Romih zelo sugestivne. Ta odnos avtorice izhaja iz njenih ustvarjalnih začetkov ter se nadaljuje med delovanjem v steklarski industriji Rogaške, kjer je oblikovala steklo in pozneje papirno embalažo. Za ta oblikovalski del je prejela več nagrad in priznanj. Svojo kreativnost udejanja v različnih animacijah, ilustracijah in oblikovalskih realizacijah ter nas vedno znova preseneča z domiselnimi in perfekcionističnimi umetniškimi izdelki, ki so inovativni ter usklajeni z naravo in trajnostnim razvojem. Še tako »banalne« motive spreminja v zanimive in opozorilne podobe; osmisli jih s svojo kreativnostjo in jim vdahne »dušo«, kar začutimo v podobi, ki nas pritegne in zaznamuje. V svojih izvedbah ne lovi učinkov, ampak vsebino učinkovanja. Pri tem uporablja materiale ali motive, zavržene ali nepomembne, in jih osmišlja v zgodbah, ki jih pripoveduje skozi stare podobe v novih zgodbah, vezanih na predmet, ali njihove okruške.

Rdeča nit njenega raziskovanja in angažiranosti sta bočenje in napenjanje, ki jima sledi v izbranih delih, nastalih v letih 2009-14. V zaporedju del sledimo prehajajočim in sledečim delom od **Mimikrij**,

Obročev, Osi, Tehnoloških parkov, Ostankov do Poglej levo, poglej desno v kombiniranih tehnikah: akril, frotir, pleksi steklo, stena. Vse tematike združuje v podobne strukture ter usmerja k ponavljanju, sledenju, trajajočemu in celo neskončnemu. V diptihu **Mimikrija 1** osnovo predstavlja oranžna mreža, ki jo zaznamo ob gradbenih, udornih in okvarnih jamah, da ščitijo in opozarjajo mimoidoče pred spregledom in posledično tudi pred poškodbami. Ta vzorec preslikava v novo strukturo ter se z njo spaja v zamiku pogleda skozi njeno odprtino in v odnosu do prečjenja osnovne matrice. Razmerje spreminjajočega se prostora in hipne zaznave je enkratno. Iluzionizem je aktualiziran v ostalinah, tako kot njeni motivi, ki jih iz neopaznosti in nepomembnosti postavlja v presežnost, kar je mogoče le v umetnosti. Avtorica s tem svojim delom začne svoj pomembni cikel z istim naslovom, kjer je ilustrirana transparentnost mnogih dogodkov iz vsakdanjika. Zrcali dogodke in zgodbe, razkriva pogosto neopažene elemente, ki pa so še kako povezani s sodobnim življenjem. Aktualnost je odvisna predvsem od družbenih okoliščin. Aktualna umetnost se zazira in usmerja k sedanjosti ter najbolj neposredno in vizionarsko izraža odnos do aktualnega časa. Skozi estetsko senzibilnost napoveduje prihodnost, ki ji še nista odstrti smer in pot. Senzibilnost umetnikov je predčasna in zato opažena z zamikom. Petdelna slika z naslovom **Rosa** v figurabilni izvedbi v svoji produkciji posega v označitvene table, kjer je semiologija predstavna oblika. Slika je v končni izvedbi enotna, čeprav je spojena iz petih odlomljenih delov pleksi stekla, poslikanega izven robov posameznega kosa, in s prazninami prosevne stene tvori nove optične učinke. Nova izvedba je estetski in imaginarni konstrukt, v katerem avtorica uresniči želje, povezane s trenutnim gradivom in subjektivnim hotenjem v nekakšno fantazmično tvorbo. Ta je sestavljena iz že znane oblike, barve, materiala in želje, težnje in cilja, da to dobi novo obliko, ki na eni strani ne spregleda že nastale forme, materiala ..., ampak sestavljanje in uveljavljanje koordinat, mreže in razmerij, da uresniči novo obliko, ki še vedno prezentira vse sestavljajoče parametre.

Slika z učinkom dvojnosti **Os 2** je eksponat, implementiran s figurativno obliko. Že sprejeta oblika, ki se zaradi svoje funkcije pojavlja prek skupnega jezika vsem izbranim »slikovnim reliefom« in s tem označuje skupni imenovalec, skozi katerega vstopimo v navidezni semiotski svet avtoričinega intimnega pogleda ter v proces našega razumevanja slike s semantično zasnovo in z doseženim vizualnim učinkom.

Os 2, 2012, akril, pleksi steklo, frotir, 35,3 x 19 cm

Tehnološki park 3, 2013
akril, pleksi steklo, frotir, 31,5 x 123 cm

Tehnološki park, 1-5 so slike, ki razgrinjajo utopični projekt Tehnološkega parka v industrijski coni Litostroja. Še pred raziskavo realnosti tega projekta so že podrli parkovni drevesni nasad, ki je nastal v prejšnji državi. Irena je obvestilno in angažirano nanizala več slik, ki nas v svoji pripovednosti ne puščajo pasivne pri opazovanju in razčlenjevanju, ampak nas potegnejo v vrtinec objektivnega odzivanja na banaliziranje in destrukcije v sodobni družbi. Odnos med požaganimi drevesi bele breze in novim »neživim« svetom vzpostavlja tudi z ostrimi robovi mejnih ploskev, ki se razlikujejo tudi po podloženih barvnih ploskvah. Objekte predstavi v mojstrski tradiciji optične iluzije tretje dimenzije. Predmet je tudi zaradi specifičnosti uporabljene in poslikane tkanine dobesedno tipen.

Ostanki, 1-3 so dela, v katerih skozi ostanke materialov, kot so pleksi steklo, barva in tkanina, slikarka razglša zgodbo, ki prav tako ni značilna za ta turbo kapitalističen čas, ko se zbrisujejo vse sledi preteklosti, popolnoma brez pozitivno kritične selekcije in zaznamkov časa in prostora, ki je obstajal in smo ga živeli. Prav ostanki so pričevalci časa in razvoja ter tudi propada. Med njimi je treba iskreno izbirati.

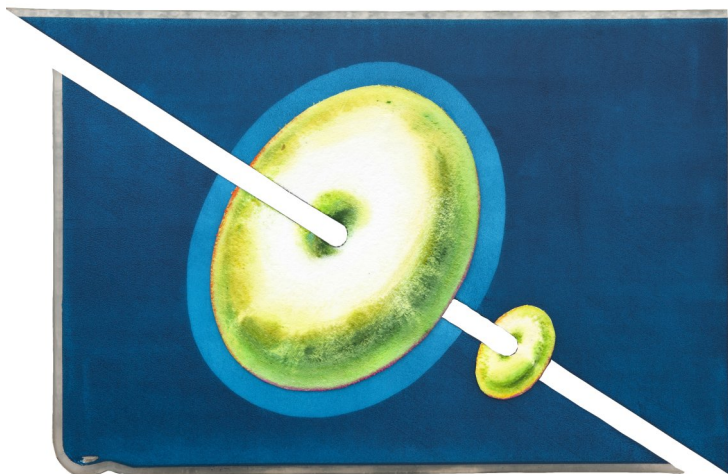
Irena Romih je z iskreno empatijo izbrala na videz nepomembne drobnarije, ki pa so skozi umetniški fokus postale veliki zapisi za danes in za jutri. V ta sklop je vključila še sliki **Pulziranje** in **Puščica**, ki tudi v prenesenem smislu zaključuje prav tako aktualen družbenokritični sklop kreativnega dela slikarke, ki je angažiran kljub tradicionalnosti slikarkine odločitve v raziskovalnih poudarkih na tehniki in prvinskosti.

Aktualnost trenutka je ujeta v ciklusu slik **Poglej na levo, poglej na desno, 1-3**. V preobilici informacij velemest, v sodobni potrošniški družbi ter seveda tudi v podeželskih okoljih agresivnost informacij parafrazira z emblematičnimi osredotočenji na minorne točke. V sprehajanju pogleda in pozornosti od ene točke k drugi pušča sled, ki je očiščena vseh sugestivnih elementov. Te prepusti gledalcu, da jih doživlja in sestavi sam in po svoje.

Komunikacijska mreža med posameznimi prepletajočimi se sklopi njenega kreativnega procesa se zaključi z animacijo, ki jo je iz »dnevniških risb« slikarke ter z obilo empatije zrežiral Amir Muratović. Skoraj dvesto razpoloženskih avtoportretnih krokijev, ki so nastajali vsak dan, celo koledarsko leto, pred nočnim počitkom, se v tej animaciji zliva v enovito avtoportretno subjektiviteto slehernika s precizno fokusirano strategijo umetniške moči vizualizacije.

Milena Koren Božiček

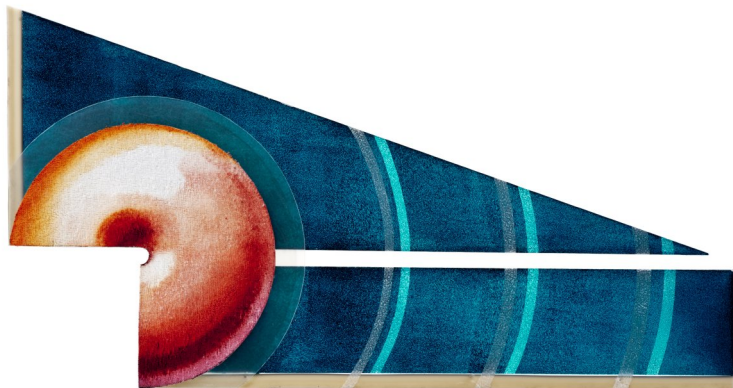
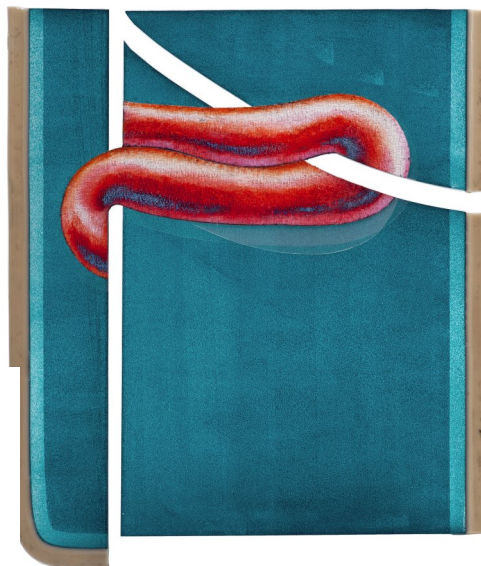
Puščica, 2013, akril, pleksi steklo, frotir, 33 x 52 cm

Ostanki 2, 2013, akril, pleksi steklo, frotir, 37,5 x 32,5 cm

Ostanki 1, 2013, akril, pleksi steklo, frotir, 23,5 x 43,5 cm

naslovnica:

Rosa, 2012, akril, pleksi steklo, frotir, 65 x 32 cm

Izdala: Galerija Velenje, za njo Stanislava Pangeršič
Kustosinja razstave in avtorica besedila: Milena Koren Božiček
Fotografije: Tomaž Lunder | Oblikovanje: Irena Romih, Amir Muratović
Tisk: Tiskarna IPC Gorenje | Naklada: 200 izvodov
Galerija Velenje | Titov trg 5, Velenje, Slovenija | tel.: 03 897 68 40
galerijavelenje.si | galerijavelenje@velenje.si